

Un viitor mai bun, een betere toekomst.
Hulp aan kansarmen in Roemenië.

Beste vrienden van de stichting,

Allereerst willen we U bedanken voor uw hulp en voor uw bijdragen, financieel en in de vorm van goederen.

Zoals we u eerder berichtten, hebben we in 2015 een keuze gemaakt en zijn we de activiteiten anders gaan organiseren.

Antoinette is begonnen met dit werk in 1992. Na haar prepensioen heeft ze vanaf 2000 een appartement gehuurd in Iasi en ze heeft dit in november 2015 verlaten. Vanaf november 2016 werkt ze vanuit Malden. Ook coördineert ze de projecten die nog verder gaan en houdt ze contact met de tussenpersonen in Iasi en Popesti.

In mei 2017 ging zij de projecten weer bekijken en de nodige hulp bieden.

In de voorbereiding op de nieuwe reis naar Iasi hebben we toch weer kleren verzameld, die in de eigen auto konden worden meegenomen. Tevens werden hier goede schoenen en rugzakken gekocht voor de schoolgaande kinderen.

We nemen geen goederen meer aan omdat Antoinette niet meer maanden achtereen in Roemenië woont. Een uitzondering is soms mogelijk.

Hieronder volgt het verslag over het jaar 2017 van onze voorzitter.

Eind 2016 werd ons door Klaske van een andere stichting om hulp gevraagd voor **Cony**.

We hebben de busreis betaald van Drachten

naar Iasi. Ik ben eerst met Klaske wezen praten en heb met haar het traject uitgezet (zie vorige nieuwsbrief van december 2016).

Het verblijf van mei tot half juni is Iasi was wat gecompliceerd geworden. Ik zou logeren bij Cony, die we geholpen hadden met een flinke voorschot voor huur. Maar omdat ze toen nog steeds geen werk had gevonden, stond ik voor een moeilijke beslissing haar aan te spreken op haar belofte om te gaan werken en om per juni of juli haar toelage te gaan stoppen.

Cony had een gemeubileerde flat gehuurd op de 7^e verdieping, niet ver van het centrum, maar ze had geen werk. Na veel gesprekken en stimuleren heeft ze toch werk gevonden in een wasserij. Maar door haar eczeem was die omgeving voor haar te warm. Ze kreeg een andere baan in een winkelketen: ze kon daar kleding, gordijnen en vloerkleden aannemen en weer meegeven als ze waren gestoomd. Het was een administratieve baan dicht bij haar flat. Ze werkte 6 tot 8 uur per dag en was daar heel tevreden mee. Zo zou zij haar leven daar kunnen opbouwen.

Ik verbleef daar van maandag tot vrijdagmorgen en vertrok daarna weer naar Popesti, waar ik bij de **familie Bujor** weer hartelijk werd ontvangen.

Vanuit Iasi kon ik Maria en Laurentia bezoeken, alsmede de gezinnen en verschillende instituten.

Ik was erg verrast door de goede resultaten van **Maria Fedeles** die nu in haar 2^e jaar zit voor de Master economie, met een stage in Portugal. Via e-mail en telefoon hadden we contact.

In juli kwam ze weer even naar Iasi, om dan in de vakantieperiode te gaan werken op Kreta. In het najaar en 2018 maakt ze dan haar studie af.

Laurentia had me al een keer geschreven dat het lichamelijk niet goed met haar ging. Ze heeft vanaf haar jeugd poliomyelitis en kon het werken achter de naaimachine in de fabriek niet meer aan. Nu had ze geen uitkering, die zou pas in september komen. Ze had geld geleend om de huur te betalen en hoopte dat wij haar konden ondersteunen. Ik heb me steeds afgevraagd hoe dat in Nederland zou gaan.

Ze kon de aanvraag indienen en wachten op het resultaat zonder een voorschot te krijgen en uiteindelijk kreeg ze de uitkering. Roemenen moeten afwachten en zich in die tussentijd van meer dan 6 maanden maar zien te redden. We hebben haar huur betaald.

Ze heeft een eenkamerflat, alleen een bed, een kooktoestel, een koelkast en een toilet met wastafel. Een andere Nederlander Koos heeft toen de inrichting van haar kamer betaald en nu ook weer een flink voedselpakket gebracht.

Hopelijk kan ze daar blijven wonen, maar dat is nooit zeker.

Samen zijn we vaak op stap gegaan om kinderen op te zoeken.

Bij de **familie Balan** blijft het moeilijk: de jongens worden groter en de 2 oudsten zijn het huis uit. Anca studeert nog en doet het goed op de middelbare opleiding. We hebben hen geholpen zoveel we konden.

Bij de **familie Panta** ben ik verschillende keren geweest, de oma was vaak ziek en ik bezocht haar in het ziekenhuis. Hun zoon had weer geen werk, haar schoondochter gelukkig wel, maar het inkomen is te laag voor een gezin met 3 schoolgaande kinderen. Het geven van voeding en laten vullen van de gasfles brengt dan al verlichting en ze krijgen weer kans op warm eten.

In Iasi bezocht ik ook verschillende **instituten** om te bekijken en hen te stimuleren de activiteiten die we daar hadden opgezet te continueren. De ontvangst was hartelijk en ik heb op 1 juni, de "Dag van het Kind", weer fruit gebracht voor alle kinderen en ervaren dat men actief bezig is om het dagverblijf goed te laten functioneren.

Bij het dagverblijf van de volwassenen van **Doina** was een periode van rust ingetreden, de jongeren kwamen nog zelden. Doina was zich aan het voorbereiden te vertrekken naar haar dochter in Brussel. Ondertussen weet ik dat ze nu probeert daar met haar gehandicapte zoon enkele maanden te blijven.

Bij de jongeren met syndroom van Down **Renasterea speranta** is een nieuwe fase ingetreden: ze hebben naast hun 2 grote ruimtes nu een eigen atelier. Ze maken daar kaarsen en ze hebben stekjes geplant om die te gaan verkopen. Met de Kerst hebben ze ook een verkoop gehouden.

Na al die jaren daar ook alle festiviteiten en religieuze feesten te hebben meegemaakt, was dit dit jaar erg beperkt. Gelukkig heb ik op hun facebookpagina (Mioara Iordachi) gezien dat ze nieuwe sponsors hebben aangezocht en gevonden voor de cadeaus voor Sint Nicolaas en de Kerst.

Op facebook krijg ik veel informatie van jongeren die we geholpen hebben: van Mihai, van de families Pop en Balan, maar ook van de andere instituten, van de Bisschop van Iasi en de Orthodoxe priester en zijn vrouw en vele vrienden die ik daar heb ontmoet. Zo blijf ik toch betrokken bij de mensen daar. Ik zie alle gebeurtenissen nu van een afstand.

Ik ben ook bij het Bejaardenhuis dat **Erica** leidt op bezoek geweest en we hebben de ontwikkelingen in Roemenië doorgepraat. Het is er niet beter op geworden, de lonen zijn niet erg hoog en de kosten worden ook voor haar als leidinggevende van een tehuis zichtbaar groter. Zonder grote investeringen uit Nederland is haar werk daar niet mogelijk.

Bij **Elles**, die ook jongeren helpt, ben ik alleen op visite geweest. Ze heeft een kinderboerderij en ze waren aan het bouwen. Ze wil graag jonge kinderen gaan opnemen en misschien wel baby's. Er is nog veel behoefte aan plaatsing van kinderen.

Bij het kindertehuis van **Klaske** en Cony (een Roemeense) in Vinatori is er heel veel gebeurd en het huis staat leeg. Klaske was in Nederland en reist als het nodig is weer terug naar Iasi. De laatste berichten zijn dat Cony ook weer in Nederland is en weer verblijft bij Klaske. Dit zijn voorbeelden die pijn doen. Cony heeft vanaf 1992 bij Nederlanders gewoond die kwamen helpen. Zij stond even op straat omdat zij en

anderen het internaat hadden moeten verlaten omdat ze 18 jaar werden en zo belandden zij op straat. Later kwam ze bij Annie de Vegt wonen die zich in Iasi vestigde.

Is onze hulp van het eerste halfjaar goed geweest...? Ik weet het niet. Toch kon ik van tevoren niet bedenken dat Cony na onze hulp en een baan in Iasi weer naar Nederland zou komen. Zij heeft me er niet over geïnformeerd en dat doet pijn.

Oma **Elena** kreeg een flinke klap te verwerken. Haar kleindochter Roxane, die vanaf haar geboorte met Hiv was besmet in het kinderziekenhuis, is bij de geboorte van haar 2^e kind overleden. Het meisje is nu 1 jaar en maakt het goed. De moeder van haar vader zorgt goed voor de twee kinderen.

Oma Elena zelf was niet gezond en ze wilde sterven, ze maakte nog wel haar eten klaar, ik kocht de levensmiddelen en kwam haar vaak opzoeken. De laatste maandag voor mijn vertrek is ze rustig in geslapen. Zondag was haar dochter op bezoek geweest en ze had haar gezegd dat het einde in zicht was. Ze zou de deur niet op slot doen maar dat had ze toch gedaan. Toen haar dochter kwam, moest ze door het raam naar binnen en alles was klaargelegd, zoals gebruikelijk is in Roemenië. Nieuwe kleren, kousen, schoenen, voor ieder kind een dekbed. Op dat moment was ik in Popesti en zat aan een maaltijd van de parochie. Het overviel me wel, maar ik was ook blij dat ik nog in Iasi was en de begrafenis kon meemaken.

Maandagavond ging ik naar haar kamer in een camin (gebouw met een kamerappartement, met op de gang gezamenlijke toiletten; oud, vies en vervallen). Daar was haar dochter en een nichtje de pakketten aan het samenstellen die gegeven worden aan de achterblijvers. Inhoud van een plastic tas: een handdoek, een waxinelichtje, een lucifersdoosje met een munt van 50 cent, een zakdoek, een broodje en soms kleding, bv. blouses, een nachthemd van oma of een tas. Het was een mooie begrafenis en ik kon nu met een gerust hart weer naar Nederland gaan. Elena had haar rust gevonden.

In mei was ik ook in Popesti en Amalia, de vrouw van de priester, was naar de Paus geweest met haar dochter. De Paus had alle familieleden op audiëntie uitgenodigd die in 2016 hun kind hadden verloren bij het busongeval in Barcelona, waarbij ook Veronica is omgekomen. Amalia was vol lof over de ontvangst, de lieve woorden die de Paus sprak en de omhelzingen die hij aan de vrouwen gaf. Er was een Roemeense tolk bij en op de foto's, die iedere minuut waren genomen, kon je zien hoe de twee vrouwen van gezicht veranderden na de omhelzingen van de Paus. En ik heb gezien hoe Amalia het grote verlies meer kon accepteren. Haar man, Preot Vasile, heeft het er nog steeds moeilijk mee. Dat blijkt ook uit het feit dat ze de parochiewoning, waar hun kinderen zijn opgegroeid, ondertussen hebben verlaten en ze een nieuw huis hebben gebouwd (ook de priester bouwde mee aan zijn huis). Toen ik Popesti in juni verliet waren de contouren ervan klaar. De eerste kamer rechts op de 1^e etage wordt de kamer voor Veronica en waarschijnlijk zijn gebedsruimte. In het vorige huis had Vasile ook een klein altaar, zijn bureau en heel veel ikonen.

In oktober zijn ze er definitief gaan wonen, hopelijk blijft hij nog de priester van het dorp? In Popesti verbleef ik bij Mihai en Lucia Bujor, mensen die dicht bij de kerk en de mensen uit het dorp staan omdat ze een bijzondere plaats innemen in het dorp. Ze zijn ook mijn contactpersonen en hebben in mei geholpen de pakketten uit te delen. Ook nu hebben ze kerstpakketten gemaakt voor de allerarmsten en zieken. Ik kreeg bedankjes via internet en dat is fijn, zo kan het werk nog even doorgaan.

Familie Calugaru met hun dochter Coralia (met het syndroom van Down). Zij heeft nu haar eigen kamer en kan ook daar op school blijven tot haar 18^e verjaardag. Coralia is vanaf haar kleuterperiode met haar broers naar de gewone school van het dorp gegaan, maar ineens in maart kreeg ze de oproep om naar een school voor kinderen met een verstandelijke beperking in de stad te gaan. Hoe zou dat moeten...? Er rijden 2 bussen per dag. Om 5 uur opstaan,

om 6 uur met de bus. Dan is ze om 7.15 uur in lasi en moeten moeder of vader en zij in weer en wind wachten tot om 8 uur de school opengaat. Dan gaat de school om 5 uur uit, moeten ze op de bus wachten tot 6 uur en is ze tegen half 8 thuis.

Moeder Filomea had mijn hulp ingeroepen om deze regeling ongedaan te maken. Het kostte 4 x naar lasi naar de psycholoog gaan, testen maken, naar een speciale arts, naar 3 commissies en uiteindelijk kreeg Filomea in juli het akkoord dat ze op haar school mag blijven (dankzij onze tussenkomst: ik ken de verschillende commissieleden en de inspectie). Bureaucratie ten top. De uiteindelijke reden was dat een van de inspecteurs niet wist dat ze al haar schooltijd op die school had gezeten en gehandeld had volgens protocol.

De twee oudsten zitten nu op het voortgezet onderwijs waar ze met de bus naar een stad in de buurt gaan. We hebben de kosten van de bus vergoed. Ze kiezen agricultuur (landbouw), hetzelfde als hun vader die daarnaast ook houthakker is en ze studeren goed.

Ook heb ik vaak in Popesti de zondagsdiensten bijgewoond. Eigenlijk alleen Pinksteren als feestdag, daar krijgen de kerkgangers na de dienst een lindetak mee die gezegend is om de zomer tegemoet te gaan.

Het verblijf in lasi was een mooie tijd met vele kennissen en met velen die onze hulp nodig hadden. Het deed me moeite om weer naar Nederland terug te gaan en dat gebeurde ook met een fikse omweg . Ik heb nog een bezoek gebracht aan de Delta Donau om te proberen me los te maken van de lieve mensen daar. Maar ik ben vastbesloten in 2018 de mensen weer te gaan opzoeken en misschien kunnen we dan wel geen goederen brengen, maar hen op een andere manier helpen.

De zomer van 2017 was goed, er is volop voedsel op het platteland en ik kreeg berichten dat het er nu koud is en soms ligt er sneeuw. De kerstverlichting brengt ook daar in de donkere dagen licht, "het Licht van Kerstmis".

Hartelijk dank voor de financiële hulp die we, naar we hopen, ook in 2018 krijgen, zodat we onze mensen daar nog kunnen blijven ondersteunen.

Namens Loes Derks en Pierre van der Meer wens ik u een mooi, gezegend en inspirerend nieuw jaar met vele mogelijkheden.

Antoinette Smits.

PS: op de valreep kregen we nog door Cony excuses aangeboden voor haar slechte communicatie naar ons. Het spijt haar en ze hoopt op een open communicatie.

Penningmeester, tevens postadres:

Pierre van der Meer,
De Wieken 46, 6581 DG Malden,
Tel. 024-3581612,
E-mail: info (at) sdr-malden.nl
Banknr IBAN NL97 RABO 0131 6447 69
t.n.v. Stichting Dominique Roemenië te Malden.

Secretaris:

Loes Derks, Het Spoor 15, 5437 BR Beers,
Tel. 0485-751274,
E-mail: Piet.Derks (at) ziggo.nl

Voorzitter: Antoinette Smits,
Dahliastraat 26, 6581 XL Malden,
Tel. 024-761 05 09 (nieuw nummer!)
en mobiel 0031 6 261 261 19
E-mail: antoinettesmits (at) gmail.com
E-mail: antsmits (at) hotmail.com